

OPINIE | 03 september 2019

Risico's: lekker belangrijk?!

 Leestijd van ongeveer 5 minuten 3 reacties

Wat heeft het treffen van maatregelen voor zin, als we ze 'vakkundig' weten te omzeilen? Recent sprong mij weer een aantal nieuwsberichten in het oog. Ondanks allerlei maatregelen kiezen mensen er toch voor, bewust dan wel onbewust, om deze maatregelen te omzeilen en om ('catastrofale') risico's te accepteren.

Wat mij dan iedere keer intrigeert, als ik dat soort berichten lees, is waarom mensen dat doen. En misschien belangrijker: ben ik mezelf wel voldoende bewust van de risico's die ik zelf neem en accepteer? Oftewel, hoe zit ik zelf in de wedstrijd?

Uit een recente analyse van de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid blijkt dat een kwart van de verkeersdoden in 2017 bewust de zogeheten gordelverklikker omzeilde. Het werkelijke aantal ligt natuurlijk veel hoger; alleen degenen met een fatale afloop worden geregistreerd (en natuurlijk degenen die worden beboet, circa 37.000 in 2017). Waarom kiezen mensen ervoor hun gordel niet te dragen? "Mij kan toch niks gebeuren, want ik ben een fantastische chauffeur?" Ondanks dat ik wel altijd mijn gordel draag, zou ik dat laatste zo maar kunnen zeggen, want ik kan immers heel goed autorijden, vind ik zelf...

Ook zag ik dit seizoen bij de Formule 1-wedstrijd op het circuit van Hockenheim in Duitsland dat tijdens een pitstop een lid van het Mercedes-team zich zonder beschermende kleding bij de auto bevond. Nu realiseer ik me heel goed dat de Formule 1 de afgelopen decennia tal van veiligheidsmaatregelen heeft doorgevoerd, waardoor deze sport inmiddels één van de veiligste lijkt. Maar het afgelopen weekend op Spa bewijst maar weer dat dat betrekkelijk is. Je zal mij niet direct horen zeggen dat het allemaal veiliger moet, maar wat me wel intrigeert is dat, ondanks al deze veiligheidsmaatregelen, een persoon toch besloot zich met de bandenwissel te bemoeien zonder deze maatregelen in acht te nemen. Ja, hij had daar misschien helemaal niet mogen zijn, maar toch, waarom besloot hij zelf met z'n korte mouwtjes te helpen bij de pitstop, terwijl zijn collega's met helmen en brandwerende kleding zijn uitgerust? "Even snel helpen, dat kan wel...?"

Aangezien ik zelf een fervent voetbalsupporter ben en iedere twee weken in een stadion zit, schrok ik nogal van het bericht over het instorten van het dak van het AZ-stadion. Wat een geluk dat dit niet gebeurde terwijl een wedstrijd werd gespeeld en er dus mensen op de tribune zaten. Het was catastrofaal geweest. Naïef wellicht, maar ik dacht dat dit soort ongelukken alleen in landen plaatsvinden waar ze het niet zo nauw nemen met de veiligheid. Kennelijk kan zo iets dus ook in Nederland gebeuren. Beangstigend, maar misschien een sprekend voorbeeld dat niet alle risico's zijn uit te sluiten? Ik was me er in ieder geval niet van bewust. En misschien waren de ontwerper en bouwer van het stadion zich dat ook niet. Stel dat het stadion (voor wat betreft de tribunes) gemiddeld vier uur per week wordt gebruikt. Op 168 uur is dat dus zo rond de twee procent. Zou dat bijvoorbeeld een acceptabel risico zijn? Of, in het geval er mensenlevens op het spel staan, moet dit percentage dan nul procent zijn? Ik weet (bijna) zeker dat iedereen gevoelsmatig voor het laatste kiest, maar kennelijk is gedragsmatig het eerste 'geaccepteerd' (bewust dan wel onbewust). Gelukkig wijkt AZ uit naar het stadion van mijn clubje. Want daar is de dakconstructie wel veilig, toch?

LAATSTE OPINIES

OPINIE | 20 september 2019

Revival van het verplichte collegiaal overleg

OPINIE | 18 september 2019

Finale 'Do the right thing'

OPINIE | 16 september 2019

Staatsbalans: terug van weggeweest

OPINIE | 13 september 2019

Innovatie in accountantsland

OPINIE | 11 september 2019

Waar dienen bedrijven voor?

[MEER OPINIES](#)

Opleidingen

Verplichte PE 2019 voor openbaar accountant en accountant in business: fraude. Heeft u zich al ingeschreven?

24 september 2019, Meerdere locaties, oa Molenhoek
€ 395.00 | PE 6
Auxilium adviesgroep

Inkomstenbelasting Rijksbegroting 2020

26 september 2019, Van der Valk Hotel Vianen
€ 230.00 | PE 3
RB College

Excel 2013 / 365 voor Financials

7 oktober 2019, Postilion Hotel Bunnik
€ 1595.00 | PE 18
Alex van Groningen

Praktijkopleiding AA MKB

Een toverwoord momenteel is risicobereidheid. Hoe veel risico zijn we bereid te accepteren? Tuurlijk, er moet sprake zijn van een grens van risico's die we bereid zijn te accepteren, want anders propen we onszelf in een keurslijf van regels en maatregelen tegen torenhoge kosten en dan wordt het er ook niet leuker op (en de vraag is of het daarmee ook veiliger wordt). Maar de hamvraag is of we ons heel goed bewust zijn van deze grens? Ik denk het niet, althans daar valt nog een wereld te winnen. Hoe vaak wint het kostenaspect het van het kwaliteits- en veiligheidsaspect? Ik denk te vaak. En durven we de rol en de persoonlijkheidskenmerken van personen in besluitvormingstrajecten vooraf en achteraf echt te benoemen en daar naar te handelen? Ik denk te weinig.

Bovenstaande laat wat mij betreft zien dat we toch niet zo goed zijn in het inschatten van risico's als we zelf denken en we ons eigen kunnen daarin overschatten. Wetenschappelijk is immers al aangetoond dat we onszelf in algemene zin overschatten en dat we in 'verliessituaties' toch wat meer risico's bereid zijn te nemen dan we 'logischerwijs' zouden verwachten (verlies-aversie).

Maar hoe kunnen we deze valkuilen in ons gedrag nu voorkomen? Ja, bespreekbaar maken, al moet ik eerlijk zeggen dat me dat wat te makkelijk en te vaag is, al denk ik wel dat het nodig is. Belangrijker is of we met 'gedrag' in risicomanagement echt iets durven te doen. In opleidingen, in risk assessments, in besluitvormingstrajecten. Gewoon 'doen!' De onderzoeken en theorieën van Kahneman, Thaler, Taleb, Larrick en Tetlock verwerken en/of toevoegen in besluitvormingstrajecten (zo u wilt in *checklists* of tijdens *risk assessments*) en in (oorzaak)analyses, helpen om risico's bewuster en weloverwogen in te schatten en te accepteren. En wellicht een gedragswetenschapper onderdeel laten zijn van risico-inschattingen. Meer diversiteit (jong, oud, man, vrouw, cultureel) toepassen in besluitvorming is ook een manier om risico's beter (?) te beheersen. Niet alleen voor de vorm, maar deze aanvullingen echt belangrijk maken.

Ik realiseer me ook wel dat alle risico's willen en kunnen beheersen een utopie is. Dat moeten we zoals gezegd ook niet willen. Maar laten we beginnen met het benoemen van alle risico's die we wel zien, hoe we daar echt mee omgaan en welke beperkingen we bij onszelf en in het proces van de totstandkoming van risico-inschattingen zien. 'Politiek' lastig, maar dan hebben we tenminste wel een gesprek met elkaar over waar het echt om gaat, in plaats van het creëren van schijnzekerheid als gevolg van de drang en de verwachting om altijd te laten zien dat we 'in control' zijn.

Dan hebben we (heb ik; verbeter de wereld, begin bij jezelf) denk ik ook wat minder de behoefte om maatregelen te omzeilen...

Wat vindt u van deze opinie?

Reacties   34 10

[Spelregels debat](#)

Deel dit artikel

Marc van der Veen

Marc van der Veen is registeraccountant, partner bij Auditing & Consulting Services (ACS Partners) en mede-eigenaar van de website www.riskaioic.nl

[Lees alles van Marc van der Veen](#)

GERELATEERD

	Regiosessie Belastingplan 2020 31 oktober 2019, Diverse locaties € 295.00 PE 4 NBA Opleidingen
	Brexit. What's Next? 13 november 2019, Amsterdam € 250.00 PE 4 NBA Opleidingen

IIA brengt tien belangrijkste risico's voor 2020 in beeld

IIA Nederland heeft samen met zeven andere Europese instituten voor Internal Auditors de tien meest impactvolle risico's van 2020 voor organisaties in kaart gebracht in het rapport 'Risk in Focus 2020'. →

 x 1

NIEUWS | 03 juli 2019

KPMG: 'Onvoldoende oog voor klimaatrisico's op de beurs'

Nederlandse beursgenoteerde bedrijven hebben onvoldoende oog voor de klimaatrisico's die zij lopen. Vooral bedrijven in niet-financiële sectoren onderkennen in beperkte mate de belangrijkste klimaatrisico's die zij lopen met hun activiteiten. →

 x 0

NIEUWS | 05 juni 2019

KPMG: 'Ceo ziet klimaatverandering als belangrijkste risico'

De klimaatverandering vormt een steeds groter risico voor de groei van ondernemingen. →

 x 0

NIEUWS | 23 januari 2019

'Geopolitieke instabiliteit grootste risico bedrijfsleven in 2019'

De grootste risico's voor het bedrijfsleven in 2019 zijn economische en politieke confrontaties tussen wereldmachten en het uithollen van handelsverdragen. →

 x 1

NIEUWS | 15 januari 2019

Cyberincidenten en bedrijfsschade grootste risico's

In de nasleep van een aantal grote datalekken en privacyschandalen, fikse IT-storingen en de invoering van Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) zijn cyberrisico's een topprioriteit voor bedrijven in 2019. →

 x 0

Aanmelden nieuwsbrief

Ontvang elke werkdag (maandag t/m vrijdag) de laatste nieuwsberichten, opinies en artikelen in uw mailbox.

Bent u NBA-lid? Dan kunt u zich ook aanmelden via uw [ledenprofiel](#) op [MijnNBA.nl](#).

Aanmelden

Accountant is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

NBA

ACCOUNTANT.NL

Home
Nieuws
Opinie
Carrière
Feiten en cijfers
Artikelen

THEMA'S

Aansprakelijkheid
Arbeidsrecht
Corporate governance
Externe verslaggeving
Fiscaal
Fraude in praktijk
Kantoormanagement
Mkb
Opleiding
Privacy
Samenstellen
Statistical auditing
Accountantsdag
Assurance
Dag van de Financial
Financiële instellingen
Flex-bv
ICT
Kwaliteit en toezicht
Ondernemingsrecht
Overheid
Professioneel-kritische instelling
SBR
Subsidies
Arbeidsmarkt
Beroep met toekomst
Derivaten
Financiering
Fraude en witwassen
Integrated reporting
Lerend vermogen
Onderzoek en wetenschap
Pensioen
Publiek belang
Semi-publieke sector
Van de Helpdesk

Accountant maakt gebruik van cookies om de website te analyseren en te verbeteren en om advertenties te tonen. Door op 'akkoord' te klikken geeft u toestemming voor het gebruik van cookies. In de [cookieverklaring](#) vindt u meer informatie over het gebruik van cookies op deze site. [NBA.nl](#)

Akkoord